

Cástor Méndez Brandón

"Os meus lurciños"

MADRID
IMPRESA DE RICARDO ROJAS
Campomanes, 8.—Teléfono 316.

1908

R. 12482

F-15864

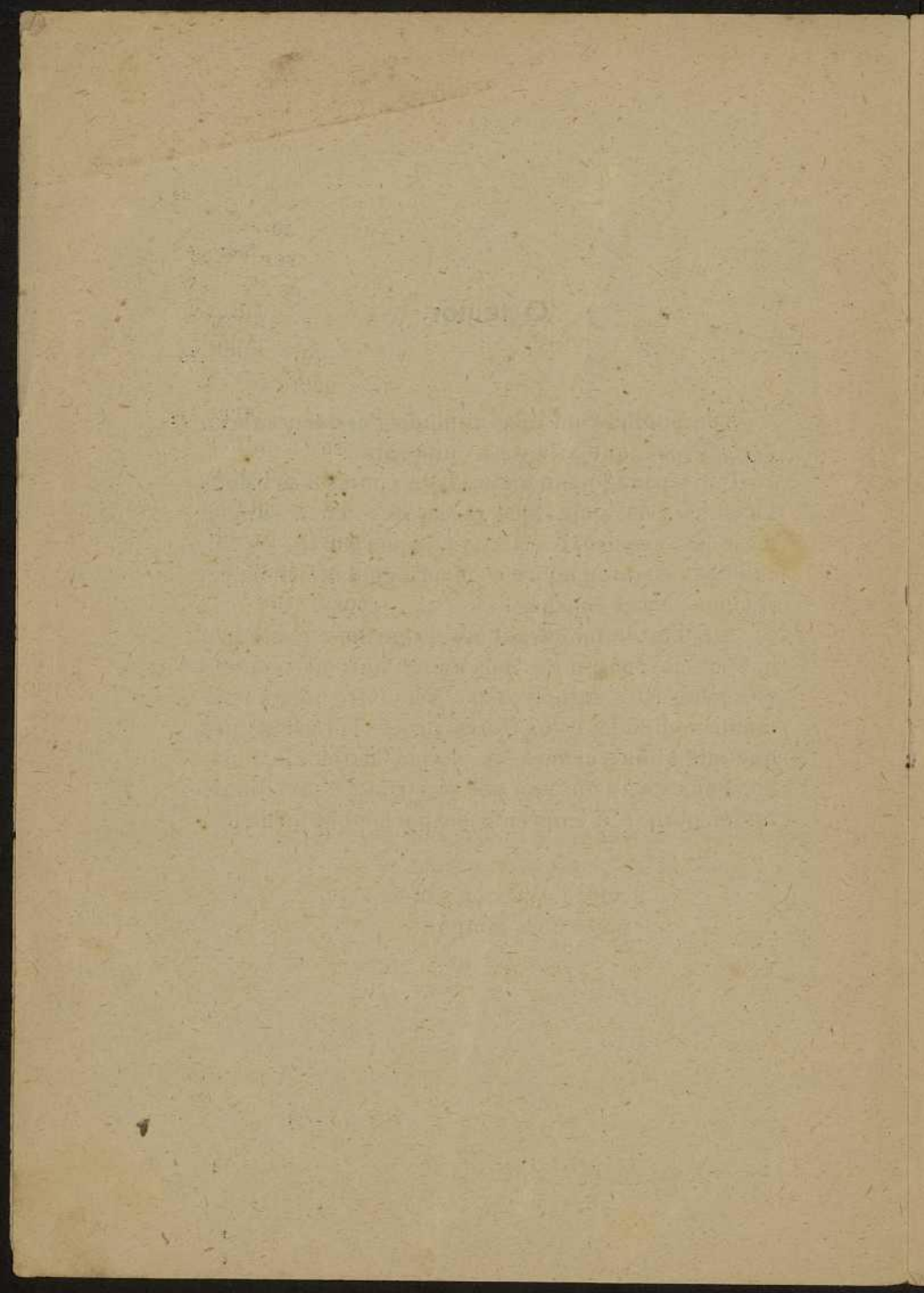
ipp

O leutor.

Vou publicar un libro titulado *Poesias y canciones gallegas*, que xá está n'emprensa.

Por soparado van diante istes contos d'os «Meus lurciños», ús amiguiños meus, que teñen sangue d'esa que se enroxece aínda co'a vergonza, ¡os coitadiños!, e sinten nobre e sincera endinación o presenciaren certas cousas.

Anqu'estou moi orgullosa co'cariño e cunfianza que me despensan tan bós amiguiños, non quixen mescolaren istes latigazos d'o seu extremo tan xustamente endinado, co'as frores, probes por ser miñas, que miñ'alma verteu n'as páxinas d'alodido libro. Por esta razón van por soparado; e van diante tamén porque a imprenta despachounos primeiro.

Os meus lurciños.

Pra lle cobril'os oxifios
de rebor a algús homiños
d'ises que pescan enxoiro
n'a puliteca, é fan moito
mal e ben os seus viciños;
vou'os contar us contiños
que n'iste momento escoito
d'os lábeos d'os meus lurciños.

Amostran ben unha y'alma
que xa quixeran pra si
moitos qu'andan pur ei
de canariera, e con calma
facendo... o que se non di.
Uxe pr'atopál'a palma
d'a vertú, hai que s'undi
no peito d'un lampanti.

I

Vindo asistir en Ourense,
dous lúrceos que tiñan *ferro*
n'o seu sangue, a cert'enterro,
dix'un d'iles: «¡Ai O; vense
com'este poucos enterros!»

Xa que tiveron ollado,
pro chegar d'a xente; «Escoita...
volveu dil'o mesmo; ¡moita...
moita xente vai; ¡er'amado!,
mais non vin ¡o mais chamado!
y'ouvín que grandes amores,
se tiveron n'algún tempo;
per'ouvo dispois rozores...
y'aunque tiveron amores...
no'n'os lembra ¡¡¡en tal momento!!!

O ver logo ó tal sentado
n'o Posio cheirand'as froles
dixo axiña y'anoxado:
«¡Incha de perfum'os foles
ca falta che fai ¡coitado!

II

Topárons'istes lurceifios
qu'o enterro viñeran xuntos;
¡que tan bo curazonciño
teñen pr'os nosos defuntos!,
una mañá n'un camiño.

Dill'un outro: «¿D'Ourens'eh?»;
contestand'íl: «D'ali veño»;
e quase que me non teño,
¡meus bofes danados vense
co'a *fedor* qu'hai en Ourense!

«Ont'a noit aiña eu vin
unha *serenata*, cal din
os que coidan só'seus éidos,
c'unha pólvora... tan roín...
ca fedía com'os p.....»
dixen: «Con p..... somente
debíamos de recibir,
ós qu'eiqui souberon vir,
pr'a se cunvertir en xente
e logo d'a xente foxir!»

Anque lúrceo e algo mouco,
en vend'honrar com'eu vin,
quen me gaña á lampantín,
Curros e Lamas ¡tan pouco!
¡ai, retoño! ¡qu'eu relouco!

Mentres Ourense non vexa,
d'os seus filliñol'o méreto,
e roa co'a «fea d'envexa»
os que ten xa fora crédeto,
;non terá quen ven'a vexa!

III

Viñase de Zalanova
un d'os lurciños que alá,
fora o feirón pra comprá
unha somentifa nova,
pra n'o seu eido a sembrá.

Paróuse xá n'o camiño,
e n'unha taberna entrou,
pra se regar c'un vasiño,
o tempo en qu'o outro lurciño
a mesma taberna chegou.

«¡Ai O!», rosmou o pirmeiro,
«¡Úxe teño ben que contar!»
Non andivo perguicéiro
o tempo en m'a razón dar.
«¿E logo que tras de contar?»

«¡Ouga! pois case ch'é nada!»
Ca y'ont'unha «serenada»
de chiflos... ¡ai, San Ajapito!
¡Votaronll'o *señorito*...
qu'a praza tod'atronaba!»

Perjuntéill'on d'os mirós,
que me dixo de contado:
«Il será un hom'honrado,
ca non llo negamos nós,
mais «fai moi mal deputado.»

Sóuben xá por on casoal,
qu'un certo méu amiguiño
falóu xá d'iste libriño
sen conocélo, e moi mal.

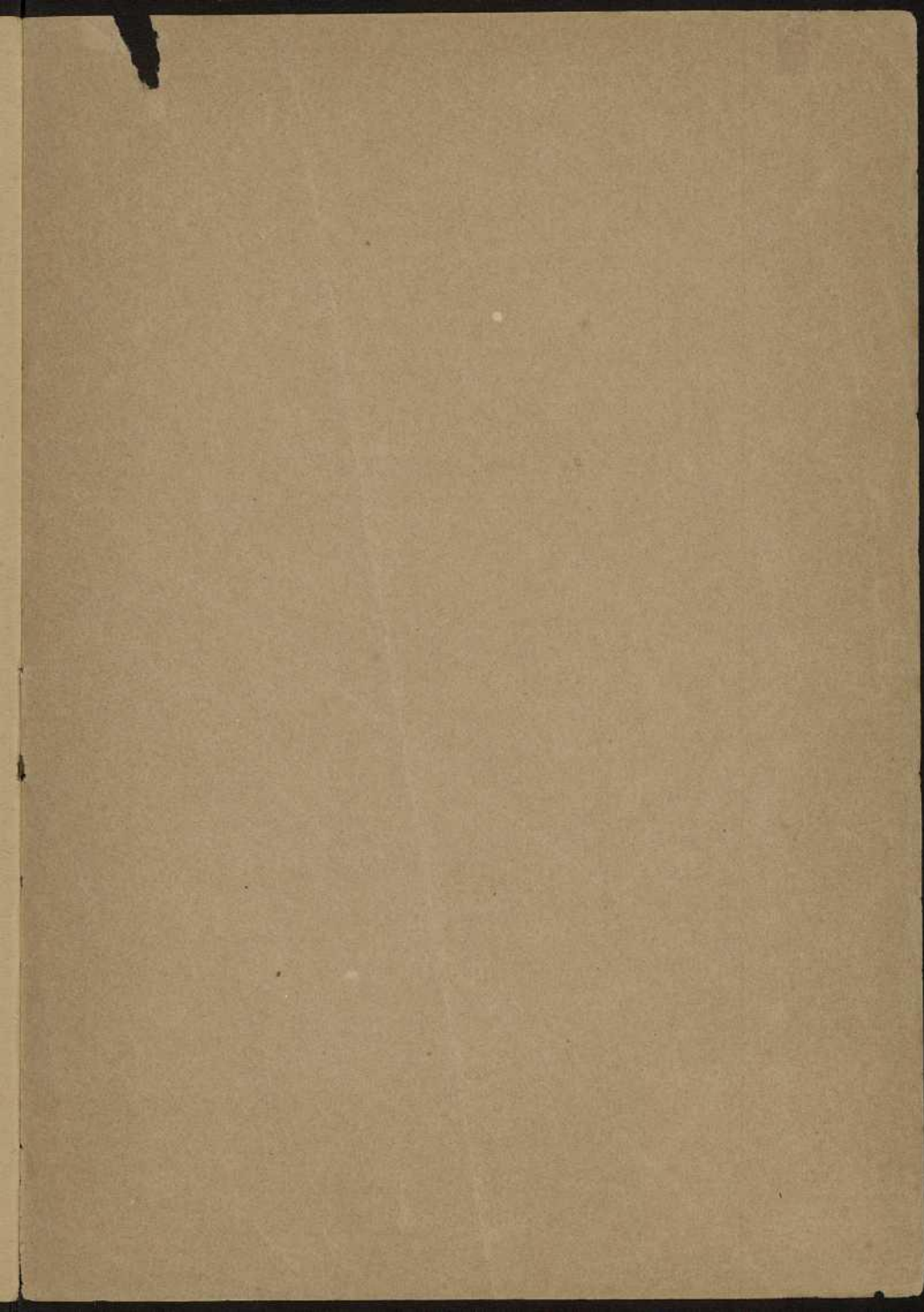
S'o escribise Bogallal,
homilde com'on pardáu
e'o sombreiriño n'a máu
había il de o salodal.

Mais c'un cretéreo tan feo
d'o est~~o~~majo so'ouvindo o s~~o~~n
y'abafando o curazón;
que mát'almiña eu ben creo.

Y'éille dicir unha cóusa
que lle sirva de goberno:
«tás amigos só n'o enferno
son bós; ou baixo da lóusa».

Os contos eiquí os lurciños
n'acabaron; pois aíña,
en cante renden sua viña,
han topar ind'ús pouquiños.

Pr'estonces pensan dar co'iles
e sijn cayan as pesas,
inda podía ser que co'esas,
s'oumenten istes profiles.

REAL ACADEMIA
GALEGA

F 15864